

(דף ט"ו ע"א) דִּימִינָא, בְּזַעֲרָא וּבְרַבְרָבָא. וְסִימָן (דברים א) פְּקֻטָּן פְּגֻדוֹל תִּשְׁמַעוּן. אֵלֶיךָ תֵּרִין אֲנִיבְעָאן בְּרִיזִין אֵלֶיךָ, וְהָכִי אֵינֻן בְּרִיזִין דְּאֹלִיפְנָא מְנִיחָא דְמַר, (וְלֹא אֵינֻן) בְּרִיזִי דְרַב יִיסָא סְבָא. מִכָּאן וְלִהְלָאָה שְׂרַטוּטִין אַחְרֵינֵין, דְּאֶקְרוּן פְּלָחוֹ תוֹלְדוֹת, וְאֵינֻן תוֹלְדוֹת אָדָם, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית ב) תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם, וְהָא אֲתַמַּר, דְּכִלְאָ רִזָּא דָא. פְּגֻוֹנָא דָא תוֹלְדוֹת אָדָם, בְּכָל אֵינֻן דִּיּוֹקְנִין דְּאֶנְפִּין, וּבְכָל אֵינֻן דְּקֶאמְרוּ. וּבְאֵלֶיךָ תוֹלְדוֹת דְּשְׂרַטוּטִי יְדִין, דְּאֲתַחֲזִין בְּרִיזִין פְּנִימָאִין, כְּמָה דְּאֲתַחֲזִין.

זֶה סֵפֶר תוֹלְדוֹת אָדָם, לְשְׂרַטוּטִין, סִימָן זר"ה פס"ץ. רִיזִין לְחִפְיָא לְפָא, רזחס"ף, חֲמִשׁ אַתְוֹן, בְּחֲמִשׁ תַּרְעִין, לְמַנְדַּע חֲכָמָה בְּסוּבְלִתְנֻן.

תַּרְעָא קְדָמָאָה, ר'. בִּידָא אֵית שְׂרַטוּטִין דְּקִיקִין, וְשְׂרַטוּטִין רַבְרָבִין. וְכִלְהוֹ מִתְעַרְבִי דָא עִם דָּא. שְׂרַטוּטִין רַבְרָבִין דְּאֵית בִּידָא, כַּד אֵינֻן תַּרְיִין בְּאַרְכָּא, וְתַרְיִין בְּפּוֹתֵינָא, וְאַחֲרֵיהּ דָּא בְּדָא, דָּא אֵיהּ בְּרִזָּא דְּאֵת ה', וּבְרִזָּא דְּאֵת ר' וְדַחֵי לְאֵת ז', וְנָטִיל אֵלֶיךָ תַּרְיִין אַתְוֹן. בְּפּוֹתֵינָא נָטִיל ה', בְּאַרְכָּא נָטִיל ר', וְסִימָן דִּילִיָּה ה"ר.

דָּא אֵית לִיָּה בִּידָא שְׂמָאָלָא כְּהָא גֻוֹנָא בְּאֵלֶיךָ שְׂרַטוּטִין רַבְרָבִין. אֲבָל אֵינֻן שְׂרַטוּטִין זְעִירִין דְּנָטִילָא יְמִינָא, לָא נָטִילָא שְׂמָאָלָא. דִּימִינָא נָטִילָא, חַד שְׂרַטוּטָא דְּקִיק לְעֵילָא בְּאַרְכָּא, וְחַד שְׂרַטוּטָא דְּקִיק לְתַתָּא, דְּאֲחִיד בֵּין אֵינֻן תַּרְיִין שְׂרַטוּטִין רַבְרָבִין. בְּפּוֹתֵינָא אֵית חַד שְׂרַטוּטָא דְּקִיק, דְּאֲחִיד לְתַתָּא בְּאֵינֻן תַּרְיִין דְּשְׂרִיָּא עֲלֵיהּ. וּבְשְׂמָאָלָא לָאו הָכִי, וְרִזָּא דִּילִיָּה אֵיהּ בִּימִינָא, וְלָאו בְּשְׂמָאָלָא.

הָא אֵיהּ בְּרִנְשׁ, דְּלִזְמִנֵּין תְּאִיב בְּבִיתָא, וְלִזְמִנֵּין בְּאַרְחָא, דָּא לָא שְׂכִיף לְבִיָּהּ בְּהָא וּבְהָא. כַּד אֵיהּ בְּבִיתָא תְּאִיב בְּאַרְחָא, וְכַד אֵיהּ בְּאַרְחָא, תְּאִיב בְּבִיתָא. אֲעֲלַח תַּרְיִין בְּאַרְחָא, וְלִזְמִנֵּין בְּבִיתָא. דָּא אֲעֲלַח בְּאֹרֵינָא, וּבְרִיזִי דְּאֹרֵינָא אֵי אֲשַׁתְּדַל בְּהוּ. הָא חֲמִי בְּשִׁנְאֵי, תוֹעֲלֵתָא לְסִגְיָאִין בִּיָּה. עֲעֲלָא אֵיהּ בְּמִלֵּי דְּעֲלָמָא. אֵי אֲתַעַר, אֲתַעַרֹּן לְאוּטְבָא לִיָּה מְלַעֲיָלָא. זְכִי בְּמִלֹּי. דָּא אֵיהּ חֲמִידָא וּמְפִיזַר מְמוֹנָא. טַב עֵינָא אֵיהּ. עֲלוּתִיָּה אֲשַׁתְּמַע. נְחִית וְסֻלִּיק בְּמִמוֹנָא.

דָּא אֵיהּ דְּלִזְמִנֵּין מִתְפַּר לְבִיָּהּ לְגַבִּיָּה מְאָרִיָּה. וּכְדִין אֲשַׁתְּכַחוּ תַלְת שְׂרַטוּטִין זְעִירִין, דְּמַעְבְּרוּן בְּתַתָּא שְׂרַטוּטָא דְּקִיק, דְּאֲתוּסְף עַל אֵינֻן תַּרְיִין בְּפּוֹתֵינָא, וְרִזָּא דָּא ה' דְּמִתְחַבְּרָא עִם ר'. דָּא אַרְחָא, דָּא בִּיתָא. דָּא חֲדוּה, דָּא עֲצִיבוּ, דָּא תוֹעֲלֵתָא, דָּא עֲעֲלָא, דָּא טַב עֵינָא, דָּא חֲמִידָא, וּמְפִיזַר מְמוֹנָא. דָּא מִתְפַּר לְבִיָּהּ, וְתַב לְמְאָרִיָּה.

תַּרְעָא תַּנְיָנָא, ז'. בִּימִינָא, בְּקִסְטִירוֹ דְּקוֹלְטָא, רְשִׁימִין שְׂכִיחִי, כַּד אֲשַׁתְּכַחוּ תַלְת שְׂרַטוּטִין רַבְרָבִין בְּפּוֹתֵינָא, וְתַרְיִין רַבְרָבִין בְּאַרְכָּא, וְחַד מְאֵינֻן דְּאַרְכָּא, אֲחִיד בְּאֵינֻן תַּרְיִין בְּפּוֹתֵינָא, וְחַד אַחְרָא לָא אֲחִיד בְּהוּ. הָא אֵית פְּסֻלוֹ בְּזַרְעִיָּה, מְסַטְרָא דְּאֲבוּי, אוּ מְסַטְרָא דְּאֲמִיָּה.

וּכְדִין מִשְׁתַּפְּחִי לְתַתָּא מְאֵינֻן תַלְת שְׂרַטוּטִין בְּפּוֹתֵינָא, תַּרְיִין שְׂרַטוּטִין דְּקִיקִין, דְּאֲחִידִין בְּהוּ לְתַתָּא. הָא אֵיהּ בְּרִנְשׁ, מִתְקַן עוּבְדוּי קָמִי בְּנֵי נְשָׂא, וְלְבִיָּהּ לָא קְשׁוּט. וְלִזְמִנָּא דְּסִיב, אַחְדָּר לְאֲתַתְּקָנָא. כְּדִין אֲשַׁתְּכַחוּ אֵינֻן תַּרְיִין שְׂרַטוּטִין בְּאַרְכָּא, אֲחִידִין בְּאֵינֻן בְּפּוֹתֵינָא, דָּא עִם דָּא. וְתַרְיִין אַחְרֵינֵין עֲמַחוּן בְּאֲמַצְעֵינָא, דְּקִיקִין, וְדָא בְּאַרְכָּא. וְתַלְת דְּקִיקִין בְּפּוֹתֵינָא, וְרִזָּא דָּא ז' דְּמִתְחַבְּרָא בְּאֵת ר'.

וְכַד אִיהוּ סִיב וְתַב כְּדָקְא מְרוּ, אֲתַתְּקֵן אִיהוּ בְּרֻזָּא דְאֵת ר', וְאֲתַחְבֵּר בְּאֵת ז'. לְבַתֵּר כַּד הָאִי
אֲתַתְּקֵן, אִיהוּ תְדִיר בְּלַחֲשׁוֹ, וְכַל עוֹבְדוֹי בְּלַחֲשׁוֹ. אָבַל לָאוּ אִיהוּ בְּקִיּוּמָא כְּדָקָא חֲזִי בְּגִין דְּהָהוּא
פְּסִלוֹ, עַד לָא אֲתִיַּאשָּׂא בֵּיהּ. (מְכָאן אוֹלִיפְנָא מָאן דְּפָסִיל זְרַעִיה עַד תְּלַת דְּרִין לָא אֲתִיַּאשָּׂא
הָהוּא פְּסִילוֹ (ד' ע"ז ע"ב) מְלַבְּשֵׁי בְּשָׂא. בְּגִין כְּדָּ תַנְיֵן וְוִי לִיָּה לְהָהוּא בְּר נָש דְּפָסִיל זְרַעִיה וְלָא חֲזִיש
לִיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה. פְּסִיל זְרַעִיה וְדֵאִי).

וְלְבַתֵּר דְּאֲתִיַּאשָּׂא. הָהוּא פְּסִילוֹ, כְּדִין אֲשַׁתְּכַחוּ שְׂרַטוּטִין בִּידָא יְמִינָא, אַרְבַּע וְחֲמִשׁ. אַרְבַּע
בְּאַרְכָּא, חֲמִשׁ בְּפּוֹתֵיָא. וְרֻזָּא דָּא ז', וְאֲתַחְבֵּר בְּאֵת ה'. הָאִי לְזַמְנִין אַעְלַח, לְזַמְנִין לָא אַעְלַח.
אַעְלַח בְּאוֹרֵיָתָא, וְלְסוּף יוֹמוֹי, אַעְלַח אֶפְילוֹ בְּמִמוּנָא.

תְּרַעָא תְּלִיתָאָה, ה'. בִּימִינָא, כַּד אֲשַׁתְּכַחוּ חֲמִשׁ שְׂרַטוּטִין בְּפּוֹתֵיָא, וְתַלַּת בְּאַרְכָּא, וְאֲשַׁתְּכַח
הָהוּא שְׂרַטוּטָא דְאַמְצַעִיָּתָא מֵאֵינוֹן תְּלַת, דָּא אִיהוּ בְּרֻזָּא דְאֵת ה', וְאַסְתְּמִיד בְּאוֹת ס'.

בְּמִנָּא דְאֲשַׁתְּכַח הָהוּא שְׂרַטוּטָא דְאַמְצַעִיָּתָא, דְעָאֵל וְאֶחִיד גּוֹ אֵינוֹן חֲמִשׁ שְׂרַטוּטִין דְּפּוֹתֵיָא,
דָּא אִיהוּ בְּר נָש עֲצִיב וְרִגְזִי גּוֹ בִּיתִיָּה, וּבְגוֹ בְּנֵי נָשָׂא לָאוּ הָכִי. קְמַצָּן אִיהוּ בְּבִיתִיָּה, וְרִגְזִי וְכַפִּין,
וְלְזַמְנִין לָא. לְבַר מִבִּיתִיָּה לָאוּ הָכִי. אַעְלַח בְּעוֹבְדֵי עֲלָמָא. כַּד אֲשַׁתְּדַל בְּאוֹרֵיָתָא אֲסַתְּפִיל זְעִיר
וְאֲתַהֲדַר בֵּיהּ. מְהִימְנָא אִיהוּ, אָבַל לָאוּ כָּל זְמַנָּא. וְהָהוּא זְמַנָּא דְלָאוּ מְהִימְנָא, אַחֲזִי גּוֹזֵן קְשׁוּט,
וְלָא קְשׁוּט בְּשְׁלִימוֹ. בְּדִינָא יַעְלַח. מְהִימְנָא אִיהוּ בְּרֻזִין דְּאוֹרֵיָתָא, דָּא אִיהוּ בְּרֻזָּא דְאֵת ה',
וְאֲתַחְבֵּר בְּאֵת ס'.

וְאִי אַרְבַּע שְׂרַטוּטִין בְּפּוֹתֵיָא, וְחֲמִשׁ בְּאַרְכָּא, תְּרִין מֵאֵינוֹן דְּאַרְכָּא, עָאֵלִין גּוֹ אֵינוֹן אַרְבַּע, דָּא
אִיהוּ בְּר נָש חֲדֵי בְּבִיתִיָּה, וְאֲתַחֲזִי עֲצִיב לְפָא לְבַר, וְלָאוּ הָכִי דְכִינוּן דְּמַלְלִיל עִם בְּנֵי נָשָׂא, אַחֲזִי
חֲדוֹ וְאֲתַפְּוֹן בְּמַלְוִי.

תְּלַת שְׂרַטוּטִין זְעִירִין עָאֵלִין גּוֹ אֵינוֹן דְּאַרְכָּא, דָּא אֵית לִיָּה חֲד רְשִׁימוֹ אוּכְסִים בְּגוּפִיָּה, וְתַלַּת
שְׁעִרִין תְּלִיִין בְּהָהוּא רְשִׁימוֹ, וְהָהוּא רְשִׁימוֹ אִיהוּ כְּעַגּוּלָא, וְחֲד תְּבִירָא (חֲבוּרָא) בְּרִישִׁיָּה. וְלָהִי
רְשִׁימָא, קְרָאן לִיָּה חֲפִימֵי לְפָא, דִּי־דַעִין רֻזִין אֵלִין, רִישׁ נְשָׂרָא. רְשִׁימוֹ דָּא, אֲתַחֲזִי לְזַמְנִין, בִּין
כְּתַפּוּי. וְלְזַמְנִין, בְּדְרוּעָא יְמִינָא. וְלְזַמְנִין, עַל דָּא יְמִינָא בְּאַעְבָּעוּי.

אִי רְשִׁימָא דָּא רִישׁ נְשָׂרָא, אִיהוּ בְּאַרְח מִישָׁר בְּתִיקוּנוֹי, יְסַתְּלַק לְעוֹתְרָא וְלִיקְרָא. וְאִי הָהוּא רִישׁ
נְשָׂרָא אֲתַהֲפֵד לְאַחוּרָא, יִזְכָּה לְבְנִין לְזַמְנִין. אָבַל כַּד אִיהוּ סִיב, יִזְכָּה לְעוֹתְרָא יְתִיר, וְלִיקְר סְגָא,
יְתִיר מְעוּלְמוֹי, וְיַעְלַח בְּאוֹרֵיָתָא, אִי אֲשַׁתְּדַל בֵּיהּ.

רִישׁ נְשָׂרָא דָּא, אֲתַחֲזִי לְזַמְנִין אוּכְמָא, וְלְזַמְנִין גּוֹזֵן דְּלָא סוּמְק זְעִיר, דְּלָא אַעְטַבַּע כָּל כְּדָּ. לְזַמְנִין
בְּשְׁעִרִין לְזַמְנִין שְׁעִיעַ, וְכָלָא חֲד סִימְנָא אִיהוּ, וּבְחֲד דִּינָא אֲתַדָּן.

וְאִי הָהוּא גּוֹזֵן סוּמְק אַעְטַבַּע יְתִיר, וְקֵאִים בְּגוּזְנִיָּה, זְמַן זְעִיר הוּא דְאַעְטַבַּע, בְּגִין דְּאֵלִין גּוּזְנִין,
לְזַמְנִין כְּיִימִין נְהִירִין, וְלְזַמְנִין חֲשׁוּכִין. וְאִי אַעְטַבַּע הָהוּא סוּמְק וְנְהִיר, כְּדִין אֵית בִּידָא שְׁמַאֲלָא,

תִּלְת שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְפָּא, וְתִלְת בְּפוּתְיָא, וְחַד דְּקִיק עַל אֵינוֹן דְּפוּתְיָא, וְחַד דְּקִיק עַל אֵינוֹן דְּאַרְפָּא.
וּבִידָא יְמִינָא אַתְרוּסָף חַד בְּפוּתְיָא בְּלַחֲדוּי. הָאִי בַר נָשׁ נֹשֵׁב בְּגִידָה, וְלֹא תָב מִיְנָה לְמֵאֲרִיָּה.

וְכַד תָּב בְּתִיּוּבְתָא, אֲשֶׁתְּאָרוּ אֵינוֹן שְׁרֵטוּטִין בִּידָא שְׂמָאֲלָא, וְהָהוּא דְאַתְרוּסָף בִּימִינָא, אֲתַעְדִּי
מִיְנָה, וְאֲתַעְדִּי הָהוּא סוּמְקָא, דְּלֹא אֲתַחֲזִי נְהִיר כֹּל כֹּף מִיְנָה. וְלִזְמַנִּין דְּאָף עַל גַּב דְּתָב, לֹא
אֲעִדִּיו מִיְנָה הָהוּא סוּמְקָא, עַד זְמַן. הָאִי אִיהוּ בְּרִזָּא דְאָת ה', וְאֲתַעְדִּי אֶת ס', וְעָאֵל תְּחִזְתוּי אֶת
י', וְאֲתַחֲבַר אֶת ה' פְּאָת י'. הָאִי בְּעֵי תְקוּנָא לְנַפְשֵׁיהָ בְּבַהֲלוּ. חֲפִימָא דְלִבָּא דְחָמִי לִיָּה, חוּבְתָא
אֵית עָלֶיהָ, לִזְמַר לִיָּה זִיל אִסִּי לְנַפְשָׁהּ.

וְאִי תִלְת שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְפָּא, וְחַד בְּפוּתְיָא, דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא דְאָת ה' בְּלַחֲדוּיָהּ. וְלִזְמַנִּין אֲתַחֲבַר
בְּרִזָּא דְאָת ז'. הָאִי אִיהוּ בַר נָשׁ תָּאִיב בְּתַר בְּעֵצִין דְּעֵלְמָא. וְאִי לָאו, רְדִיף בְּתַר נָשִׁין, וְתִיאֻבְתִּיָּה
נְאוּפִים. וְאָף עַל גַּב דְּתָאִיב לְבַעֲעִין דְּעֵלְמָא, הָאִי לֹא אֲעִדִּיו מִיְנָה, וְלֹא אַכְסִיף. עֵינֵי שְׂקִיעִין
וּמְלִיל בְּהוּ.

אִי תָב לְמֵאֲרִיָּה מִתְחַלְפִי שְׁרֵטוּטִין. תִּלְת בְּפוּתְיָא וְחַד לְאַרְפָּא, וְאֵינוֹן תְּרִין דְּקִיקִין